

รายงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

รูปแบบการบริหารภาคีเครือข่าย

SEHATI Model

เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

นายศักดิ์ชาย สิงห์ทอง
ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

รายงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน รูปแบบการบริหารภาคีเครือข่าย SEHATI Model เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ชื่อเจ้าของผลงาน นายศักดิ์ชาย สิงห์ทอง ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนวุฒิชัยวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี

ID Line : krusakchay

โทรศัพท์มือถือ 082-276-2232

E-mail : teachersakchay2@gmail.com

ประเภทผลงาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☒ ผู้อำนวยการสถานศึกษา

☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

☐ ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน

☐ ด้านสื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน

รายละเอียดเอกสารการนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1. ความสำคัญของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่บริบททางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินงานอย่างโดดเดี่ยวภายใต้ทรัพยากรที่จำกัดได้อีกต่อไป การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำเป็นต้องอาศัยกลไกเชิงยุทธศาสตร์ที่ทรงพลัง โดยกฎหมายแม่บทอย่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติแนวทางไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 8 และมาตรา 9 เรื่องการกระจายอำนาจและการส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เอกชน และสถาบันสังคมอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา อีกทั้งในปัจจุบันรัฐบาลได้ผลักดัน พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ซึ่งถือเป็นกฎหมายปฏิรูปการศึกษาสำคัญที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจและให้ความสำคัญแก่สถานศึกษานำร่อง โดยระบุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 5 ว่าต้องการคิดค้นพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ลดความเหลื่อมล้ำ และสำคัญที่สุดคือการสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือพหุภาคีของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา แนวทางตามฐานกฎหมายเหล่านี้สอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ที่มุ่งปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารจัดการด้วยการใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area-based Education) การบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือจึงไม่ใช่เพียงแค่ทางเลือกในการดำเนินงาน แต่เป็นฐานรากสำคัญเชิงโครงสร้างและนโยบายที่เปลี่ยนบทบาทของชุมชนและองค์กรภายนอกให้เข้ามาเป็น "หุ้นส่วนร่วมพัฒนา" (Partnership) ที่มีพันธกิจและผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

การที่สถานศึกษาจะขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จในทางปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของกฎหมายปฏิรูปดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องผสานแนวคิดทางบริหารการศึกษาของนักการศึกษาต่างๆ ที่มุ่งเน้นการสร้าง "วิสัยทัศน์ร่วม" (Shared Vision) และการมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ โดยเซนเก้ (Senge, 2006) ได้เน้นย้ำในแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ว่า ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายจะขับเคลื่อนได้อย่างยั่งยืนต้องเกิดจากเป้าหมายที่ทุกฝ่ายยอมรับร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมและพหุภาคีของ สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2561) ที่ระบุว่าการบริหารเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพต้องตั้งอยู่บนหลักการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Interactions) และการส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Mutual Support) โดยเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายร่วมคิด ร่วม

วางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ จนถึงการร่วมประเมินผล ซึ่งความสำคัญของการบริหารภาคีเครือข่ายตามแนวคิดเชิงวิชาการ ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การระดมทุนหรือทรัพยากรเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน การสร้างระบบเครือข่ายตามหลักกัลยาณมิตรและความโปร่งใส จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน (Sense of Ownership) ของคนในพื้นที่ นำไปสู่การพัฒนาที่ตอบสนองต่อผู้เรียนได้อย่างแท้จริง (เสนาะ ตีเยาว์, 2563)

จากการดำเนินงานของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยาที่ผ่านมา แม้จะมีฐานะเป็นสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา แต่จากการศึกษาข้อมูลในเบื้องต้นพบว่า โรงเรียนยังประสบปัญหาสำคัญในด้านการบริหารภาคีเครือข่ายและการสร้างความร่วมมือ กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคงลักษณะเป็นกลุ่มผู้สนับสนุนเชิงทรัพยากรหรือปัจจัยภายนอกในบางโอกาสเท่านั้น ขาดการจัดตั้งโครงสร้างกลไกเครือข่ายที่ชัดเจนและต่อเนื่องเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดความตระหนักและความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการเป็นหุ้นส่วนร่วมพัฒนา นอกจากนี้ กระบวนการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับภาคีเครือข่ายยังขาดประสิทธิภาพ ไม่มีระบบจัดเก็บฐานข้อมูลและประเมินผลความร่วมมืออย่างมีระบบ ทำให้โรงเรียนไม่สามารถดึงศักยภาพ องค์ความรู้ และนวัตกรรมจากชุมชนมาบูรณาการเข้ากับการบริหารงาน 4 ด้าน (วิชาการ, งบประมาณ, บริหารงานบุคคล, และบริหารทั่วไป) ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาราทิพย์ วงษ์แก้ว (2564) และ พงษ์ศักดิ์ ทองพันธ์ (2565) ต่างยืนยันเป็นเสียงเดียวกันว่า สถานศึกษาที่มีระบบการเชื่อมโยงเครือข่าย การทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) และกระบวนการสื่อสารภายในเครือข่ายที่เข้มแข็ง จะมีขีดความสามารถในการบริหารงานสูงกว่าโรงเรียนที่ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการศึกษาในระดับสากลของ เอปสไตน์ (Epstein, 2018) ที่ชี้ว่าความร่วมมือเชิงโครงสร้างระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เป็นกลไกหลักที่ช่วยยกระดับพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

จากเหตุผลความจำเป็นข้างต้น ทั้งในมิติของกฎหมาย นโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา แนวคิดของนักการศึกษา ตลอดจนสภาพปัญหาและบริบทที่เกิดขึ้นจริงของโรงเรียน ข้าพเจ้าจึงเล็งเห็นว่า การศึกษาแนวทางหรือรูปแบบการบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยา จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนยิ่ง ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จากการดำเนินงานในครั้งนี้ จะช่วยสร้างนวัตกรรมทางการบริหาร จัดระบบและกลไกความร่วมมือพหุภาคีให้เข้มแข็ง และเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการ เพื่อช่วยขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างมีระบบและยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1. วัตถุประสงค์ของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Objectives)

1.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยา

1.2 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบ/กลไกการบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือ (Best Practice) ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยา

1.3 เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้และยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการผ่านกลไกการบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยา

1.4 เพื่อประเมินความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของภาคีเครือข่ายความร่วมมือพหุภาคี (บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนนุติชัยวิทยา

2. เป้าหมายของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Goals)

2.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ (Quantitative Goals)

2.1.1 โรงเรียนนุติชัยวิทยามีรูปแบบ/กลไกการบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ จำนวน 1 รูปแบบ

2.1.2 มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) หรือแผนปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง โรงเรียนกับภาคีเครือข่ายพหุภาคีอย่างเป็นรูปธรรม อย่างน้อย 3 หน่วยงาน/องค์กรหลัก

2.1.3 ภาคีเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินงาน และประเมินผล โครงการของโรงเรียนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2.1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนนุติชัยวิทยา อยู่ในระดับดีมากขึ้นไป (หรือคิดเป็นร้อยละ 85)

2.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ (Qualitative Goals)

2.2.1 โรงเรียนนุติชัยวิทยาสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของภาคีเครือข่ายจาก "ผู้สนับสนุน ภายนอก" มาเป็น "หุ้นส่วนร่วมพัฒนา" (Partnership) ในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

2.2.2 โรงเรียนมีกลไกการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการองค์กรที่ยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถดึงศักยภาพ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมจากท้องถิ่นมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษาตาม เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

2.2.3 นักเรียนโรงเรียนนุติชัยวิทยาได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างรอบด้าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น จากการสนับสนุนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นโดยภาคี เครือข่าย

3. กระบวนการผลิตผลงาน/นวัตกรรม หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ค้นหาผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศโดยการวิเคราะห์ตาราง

สดมภ์ที่ 1 (ผลงานที่ภาคภูมิใจ/สำเร็จ)	สดมภ์ที่ 2 (ข้อมูลที่ยืนยันความสำเร็จ)	สดมภ์ที่ 3 (วิธีการทำ/ปฏิบัติ (How to))
1. โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดี (Harmony & Trust)	- อัตราการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนเพิ่มมากขึ้น - ผลการประเมินความพึงพอใจและความไว้วางใจของชุมชนต่อโรงเรียนอยู่ในระดับดีมาก - ข้อขัดแย้งในพื้นที่ลดลงอย่างเป็นรูปธรรม	- สร้างความเข้าใจบนความแตกต่าง (H) โดยจัดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์ เช่นการเชิญผู้ปกครองร่วมแข่งกีฬาพื้นบ้านร่วมกัน เคารพวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เช่นการนำนักเรียนและครูเข้าร่วมพิธีแห่เทียนพรรษา การดำเนินกิจกรรมละศีลอดร่วมกันระหว่างพี่น้องไทยพุทธ ไทยมุสลิม - ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส (T) มีการสื่อสารและรายงานผลการ

สดมภ์ที่ 1 (ผลงานที่ภาคภูมิใจ/สำเร็จ)	สดมภ์ที่ 2 (ข้อมูลที่ยืนยันความสำเร็จ)	สดมภ์ที่ 3 (วิธีการทำ/ปฏิบัติ (How to))
		ทำงานกับชุมชนอย่างซื่อสัตย์ จริงใจ และต่อเนื่อง ตรวจสอบได้ ทุกขั้นตอน โดยการให้ครูที่ ปรึกษารายงานในกลุ่มไลน์ ผู้ปกครอง กลุ่มไลน์สภาตำบล กลุ่มไลน์คณะกรรมการ สถานศึกษา เป็นต้น
2. ผู้ปกครองและภาคีเครือข่ายเข้ามามี ส่วนร่วมมากขึ้น (Engage & Active Partnership)	- สถิติจำนวนผู้ปกครองและภาคี เครือข่ายที่เข้าร่วมประชุม/ ร่วมงานโรงเรียนสูงขึ้น - มีรายชื่อคณะกรรมการร่วม (พหุ ภาคี) - มีแผนงาน/โครงการที่ทำร่วมกัน ชัดเจน	- เปิดใจรับฟังและสร้างช่องทาง (E) โรงเรียนใช้กลยุทธ์การสื่อสาร เชิงรุก เชิญชวนอย่างทั่วถึง และ เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นอย่าง เท่าเทียม โดยการเข้าร่วมเวที ประชุมสภาสันติสุขประจำตำบล ประชุมหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ เป็นต้น - ดึงผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย เข้ามาเป็นหุ้นส่วนร่วมพัฒนา (A) โดยโรงเรียนให้ภาคีเครือข่ายร่วม คิด ร่วมวางแผน กำหนด เป้าหมาย และร่วมลงมือ แก้ปัญหาหน้างาน เช่นการร่วมมือ กับมหาวิทยาลัยในการวิจัย ร่วมกับโรงเรียน ความร่วมมือกับ รพสต. ดอน ในการดูแลเรื่อง สุขภาพกับนักเรียน เป็นต้น
3. โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ของชุมชน (Share & Impact)	- มีการเปิดพื้นที่โรงเรียนให้ชุมชน เข้ามาใช้ประโยชน์ (เช่น แหล่ง เรียนรู้, ศูนย์ฝึกอาชีพ, พื้นที่จัด กิจกรรม) - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตร	- เปิดประตูโรงเรียนแบ่งปัน (S) โรงเรียนได้สำรวจความต้องการ ของชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันข้อมูล ความรู้ ทรัพยากร และภูมิปัญญาระหว่างกัน เช่น การสืบสาน ต่อยอด การทำ กระเบื้องของชุมชนดอน การ รักษาเอกลักษณ์ของภาพพิมพ์

สดมภ์ที่ 1 (ผลงานที่ภาคภูมิใจ/สำเร็จ)	สดมภ์ที่ 2 (ข้อมูลที่ยืนยันความสำเร็จ)	สดมภ์ที่ 3 (วิธีการทำ/ปฏิบัติ (How to))
		ชลาสัยผ่านรายวิชาภาพพิมพ์ เป็นต้น - สร้างพื้นที่เรียนรู้ร่วมกัน (I) โดยมุ่งเน้นการสร้างผลลัพธ์ (Impact) เชิงบวกเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย เช่นการใช้โดมของโรงเรียนเป็นสถานที่จัดกิจกรรมเรียนรู้ทางการเกษตร การใช้หอประชุมเป็นสถานที่เรียนรู้ของกลุ่มผู้สูงอายุตำบลตอน เป็นต้น
4. เกิดโครงการร่วมมือเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน (SEHATI Community)	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมพัฒนาชุมชนที่เกิดจากความร่วมมือ (เช่น โครงการจิตอาสา, พัฒนาสิ่งแวดล้อม, พัฒนาคุณภาพชีวิต) - เครือข่ายทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	- บูรณาการยึดพื้นที่เป็นฐาน (A + I) โดยร่วมมือกับภาคีพหุภาคี (บ้าน วัด โรงเรียน เอกชน อปท.) ในการตั้งโครงการต่างๆ เช่น โครงการธรรมนูญหมู่บ้าน โครงการเยาวชนตำบลตอน เป็นต้น - ประเมินและพัฒนาต่อยอด (I) เป็นการนำผลลัพธ์ของโครงการมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อปรับปรุงและถอดบทความสำเร็จเป็นโมเดลที่ยั่งยืน

3.2 การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม นำเสนอผลงานนวัตกรรมในรูปแบบขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน (SEHATI Process) กระบวนการขับเคลื่อนนวัตกรรมแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ยึดโยงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เช่น โรงเรียน ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ภาคีเครือข่าย โดยมีกระบวนการดำเนินการดังนี้

ขั้นวางแผน (Plan : P)

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งปัน (S – Share)

โรงเรียนร่วมกับชุมชนลงพื้นที่สำรวจข้อมูล สภาพปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่นกลไกขับเคลื่อน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อแบ่งปันองค์ความรู้ ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 มีส่วนร่วม (E – Engage)

โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน มีการสื่อสารและเชิญชวนอย่างทั่วถึง เปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานที่มีความพร้อมและเต็มใจเข้าร่วม

ขั้นตอนการ (Do : D)

ขั้นตอนที่ 3 สร้างความสามัคคี (H – Harmony)

โรงเรียนจัดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์เพื่อลดช่องว่างและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมแข่งขันกีฬา กิจกรรมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการเคารพความแตกต่างหลากหลายในพื้นที่ ยึดหลักการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขเพื่อสร้างความไว้วางใจ (Trust) และความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น

ขั้นตอนที่ 4 หุ้นส่วนเชิงรุก (A - Active Partnership)

ยกระดับภาคีเครือข่ายจากผู้สนับสนุนมาเป็น "หุ้นส่วนร่วมพัฒนา" (Active Partnership) โดยร่วมกันคิด ร่วมวางแผน/กำหนดเป้าหมาย ผ่านการประชุมผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาตำบล แล้วนำมาจัดทำโครงการ/กิจกรรมและร่วมดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตลอดจนร่วมติดตามแก้ไขปัญหานำงานไปพร้อมกันอย่างใกล้ชิด

ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Chek : C)

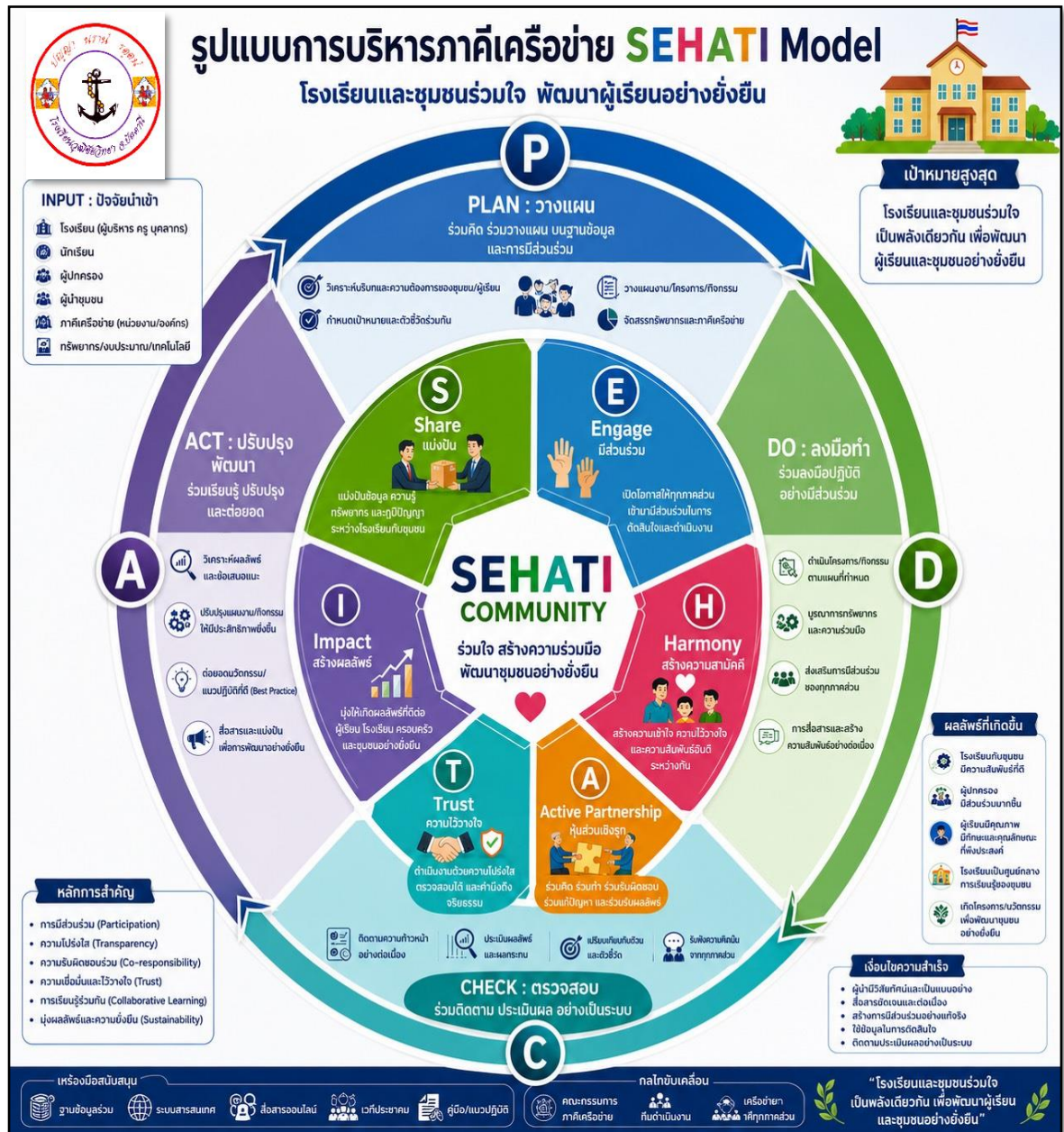
ขั้นตอนที่ 5 ความไว้วางใจ (T – Trust)

ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ภาคีเครือข่ายดำเนินงานและตรวจสอบความโปร่งใสในทุกขั้นตอนเพื่อรักษาฐานความร่วมมือที่ยั่งยืน และโรงเรียนรายงานผลการดำเนินงานอย่างซื่อสัตย์ จริงใจ และต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) พร้อมรับผิดชอบต่อข้อตกลงและสัญญาประชาคมที่ให้ไว้กับชุมชน

ขั้นปรับปรุงพัฒนา (Act : A)

ขั้นตอนที่ 6 สร้างผลลัพธ์ (I – Impact)

ประเมินผลลัพธ์องค์รวมที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้เรียน โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน โดยการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย และส่งต่อความยั่งยืนสู่ชุมชนในระยะยาวผ่านการประชุมนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนภาคีเครือข่ายต่างๆ

รูปภาพแสดงรูปแบบ (Model) การบริหารภาคีเครือข่าย SEHATI Model เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กระบวนการ SEHATI ทั้ง 6 ขั้นตอนนี้ จะถูกขับเคลื่อนเคียงคู่ไปกับวงจรคุณภาพ PDCA และ หลักการสำคัญ (การมีส่วนร่วม, ความโปร่งใส, ความรับผิดชอบร่วม, ความเชื่อมั่น, การเรียนรู้ร่วมกัน, มุ่งผลลัพธ์) โดยมีกลไกสนับสนุนอย่าง ระบบสารสนเทศ คณะกรรมการภาคีเครือข่าย และคู่มือแนวปฏิบัติ เพื่อ ผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ปลายทางคือ “ผู้เรียนมีคุณภาพ ครอบครัวอบอุ่น และชุมชนเข้มแข็ง”

4. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

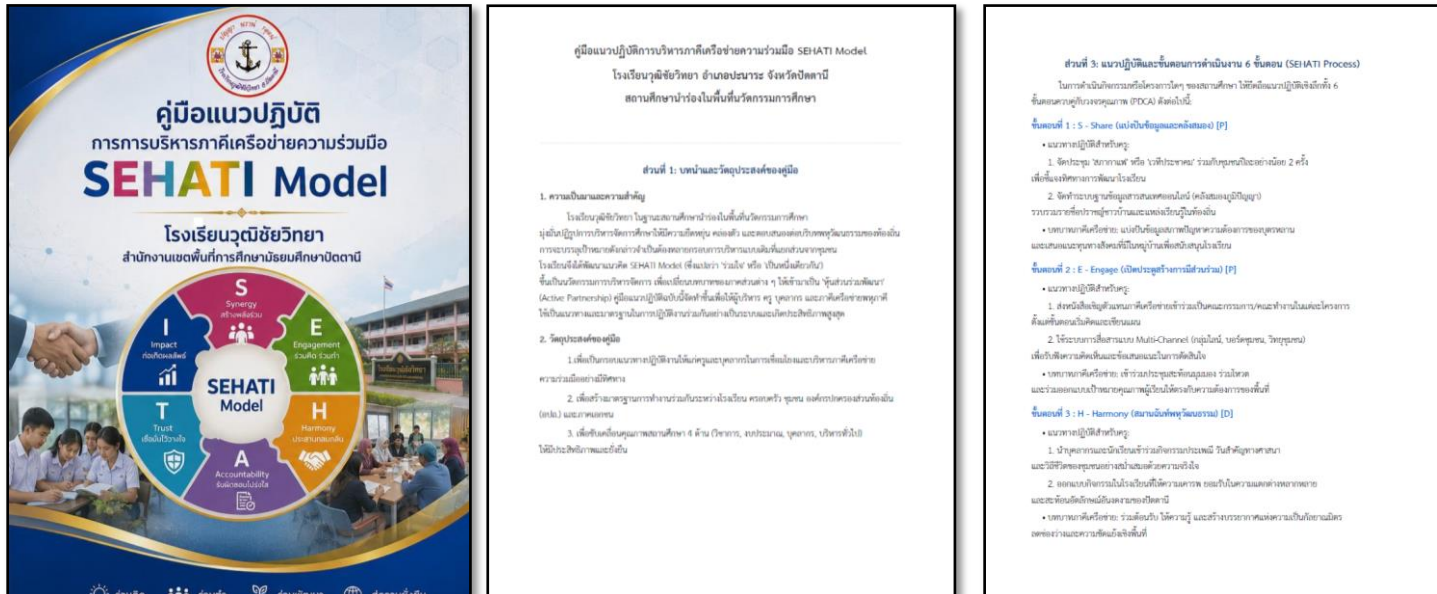
4.1 ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4.1.1 โรงเรียนนวมิยวชิรวิทยามูลฐานข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจนเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน ทราบข้อจำกัดและศักยภาพของภาคีเครือข่ายแต่ละส่วน ทำให้สามารถออกแบบกิจกรรมที่ตอบโจทย์บริบทพหุวัฒนธรรมและแนวทางพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างตรงจุด

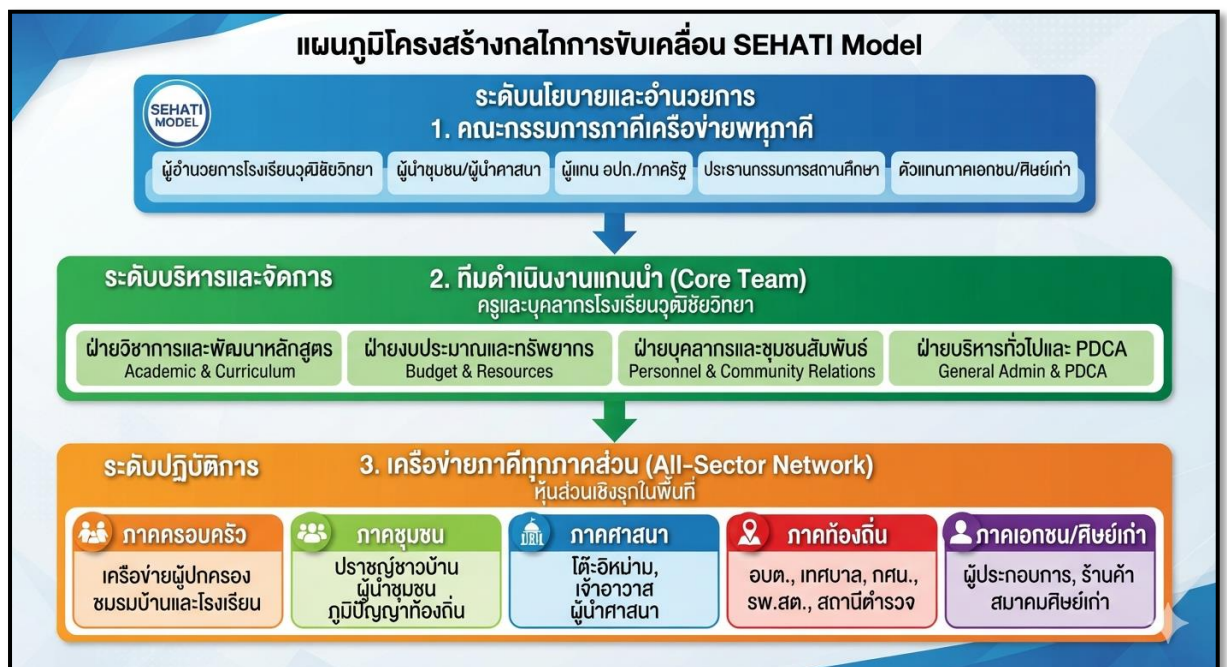

รูปภาพแสดงการประชุมในเวทีต่างๆ เช่น การประชุมผู้นำศาสนา การประชุมสภาตำบล การประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา การประชุมหัวหน้าส่วนราชการ

4.1.2 โรงเรียนมีนวัตกรรมการบริหารที่เป็นระบบและมีมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน และมีโครงสร้างกลไกขับเคลื่อนพหุภาคี 3 ระดับอย่างชัดเจน

รูปภาพแสดงคู่มือแนวปฏิบัติการบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือ SEHATI Model ของโรงเรียนนุวัชรวิทย์วิทยา

รูปภาพแสดงแผนภูมิโครงสร้างกลไกขับเคลื่อน (คณะกรรมการภาคีเครือข่าย, ทีมดำเนินงาน, เครือข่ายภาคีทุกภาคส่วน)

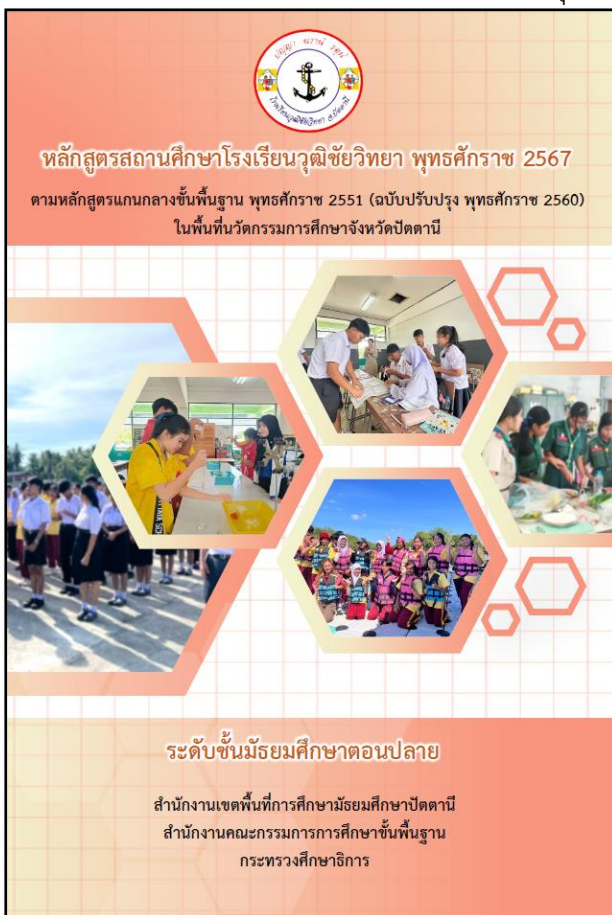

รูปภาพแสดงเกียรติบัตรรางวัลต่างๆ ที่สถานศึกษาได้รับ

รูปภาพแสดงโล่รางวัลต่างๆ ที่สถานศึกษาได้รับ

4.1.3 โรงเรียนมีการกระจายอำนาจและยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการอย่างก้าวกระโดด ภาคีเครือข่ายช่วยบรรเทาปัญหาเป็น "หุ้นส่วนเชิงรุก (Active Partnership)" ร่วมพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระบุต้นทุนและทรัพยากร ส่งผลให้งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไปมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

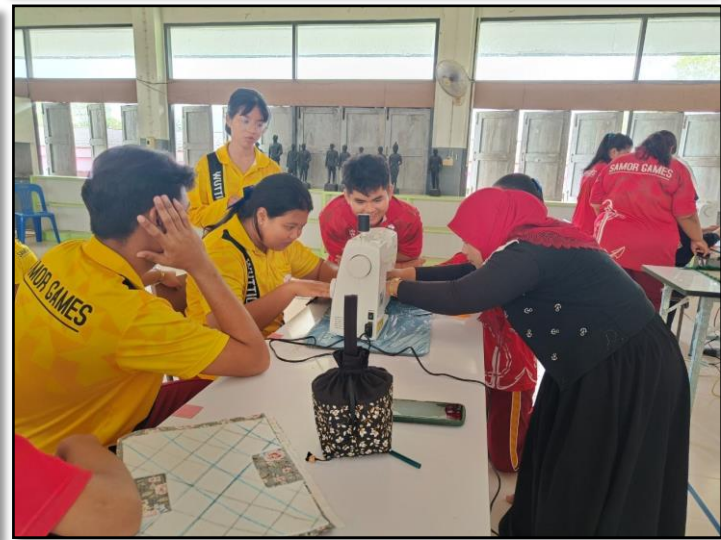

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม	
ศ30204 นวัตกรรมศิลปประดิษฐ์ 1	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ภาคเรียนที่ 1	เวลา 80 ชั่วโมง จำนวน 2.0 หน่วยกิต
ศึกษาเกี่ยวกับการทำผ้าพิมพ์ วิธีการและขั้นตอนในการทำผ้าพิมพ์ สัตว์ใช้ในการทำผ้าพิมพ์ ปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น และวิธีการแก้ปัญหา ศึกษาการทำผ้าพิมพ์ที่สืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่นมาขึ้นชุมชนที่เปื้อนผ้าพิมพ์ที่สวยงาม ให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาและลงมือปฏิบัติจริง โดยเริ่มตั้งแต่เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เตรียมผ้าและวางแผนการเลือกวางลาย เตรียมพิมพ์ลาย พิมพ์เสร็จเรียบร้อย นำผ้าที่พิมพ์ไปขึ้นบนเฟรมเหล็กเพื่อทำขึ้นตอนต่อไป คือ การลงสี เมื่อลงสีเรียบร้อยแล้วปล่อยให้แห้งสนิท แล้วค่อยนำมามาทำลายสกรีนและพับให้ตามเวลาที่กำหนด แล้วนำผ้าพิมพ์ไปต้มเพื่อล้างน้ำยาเคลือบออกให้หมด ล้างกับสบู่ถูเบาๆ ล้างกับน้ำสะอาดให้สะอาดเรียบร้อย แล้วไปตากให้แห้ง ขั้นตอนการทำผ้าพิมพ์ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติจริง ได้ลงมือทำทุกขั้นตอน มีความพยายามและตั้งใจเพื่อให้ได้ชิ้นงาน และเกิดความภาคภูมิใจในตนเองและรู้สึกมีคุณค่า ผลการเรียนรู้ 1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำผ้าพิมพ์ 2. มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกสีให้เหมาะสมในการนำไปทำผลิตภัณฑ์จากผ้าพิมพ์ต่อไปได้ 3. สามารถอธิบายขั้นตอนการทำผ้าพิมพ์ได้ 4. สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ 5. มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งหมด 5 ผลการเรียนรู้	

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน	
ส21101 สังคมศึกษา 1	กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1	เวลา 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต
ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิตของบุคคล ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาและประเพณีของปวงชนชาวไทย ศึกษาหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน การแบ่งอำนาจและองค์กรอำนาจอภิปไตยทั้ง 3 ฝ่าย คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ เพื่อปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติตามระบอบประชาธิปไตย ศึกษาความหมาย ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ขอบข่ายของเศรษฐศาสตร์ การบริโภคปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภค พฤติกรรมการบริโภค ผลดี ผลเสีย ของค่านิยมและพฤติกรรมกรรมการบริโภค และศึกษาถึงลักษณะทางเศรษฐกิจ การพึ่งพาและปัญหาเศรษฐกิจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่างๆ ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ สถาบันการเงิน บทบาทหน้าที่ ประเภทของสถาบันการเงิน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา ผลกระทบจากกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น เห็นคุณค่าความสำคัญของการเป็นผู้บริโภคที่ดี ตัวชี้วัด ส 2.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4 ส 2.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3 ส 3.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3 ส 3.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4 รวม 14 ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม	
ส30203 เสน่ห์ปัตตานี	กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่....	เวลา 80 ชั่วโมง จำนวน 2.0 หน่วยกิต
ศึกษาความหลากหลายของวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และธรรมชาติของจังหวัดปัตตานี โดยเน้นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เช่น ชุมชน ศาสนสถาน สถานที่ทางประวัติศาสตร์ และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น เข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมของพื้นที่ที่พหุวัฒนธรรม และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักบ้านเกิดตนเอง วิเคราะห์และสะท้อนคุณค่า "เสน่ห์" ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดปัตตานี พร้อมทั้งพัฒนาทักษะในการสื่อสาร ถ่ายทอด และอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน ผลการเรียนรู้ 1. อธิบายภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของจังหวัดปัตตานีได้ 2. สืบหาและอธิบายวิถีชีวิต ชุมชน และประเพณีท้องถิ่นที่สะท้อนเอกลักษณ์ของปัตตานี 3. วิเคราะห์คุณค่าของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เช่น มัสยิด วัด ปะนาแยะ ตลาด และศิลปะพื้นบ้าน 4. แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในพื้นที่ชายแดนใต้ 5. ถ่ายทอดเรื่องราวของปัตตานีผ่านสื่อสร้างสรรค์ เช่น คลิปวิดีโอ บทกวี นิทรรศการ หรือกิจกรรมชุมชน 6. สะท้อนความรู้สึก ความภาคภูมิใจ และแนวทางการอนุรักษ์คุณค่าท้องถิ่นอย่างยั่งยืน รวมทั้งหมด 6 ผลการเรียนรู้	

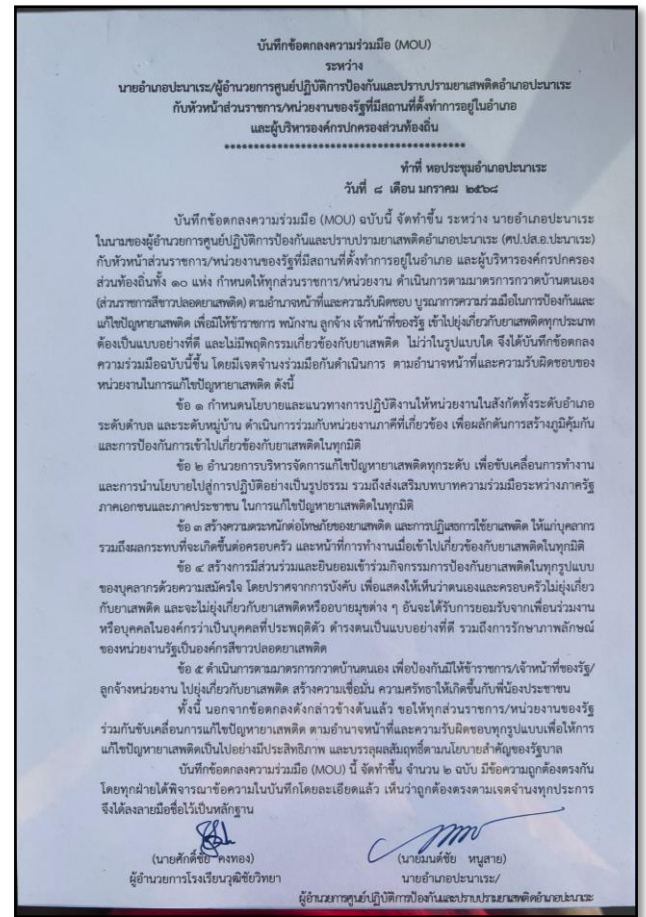
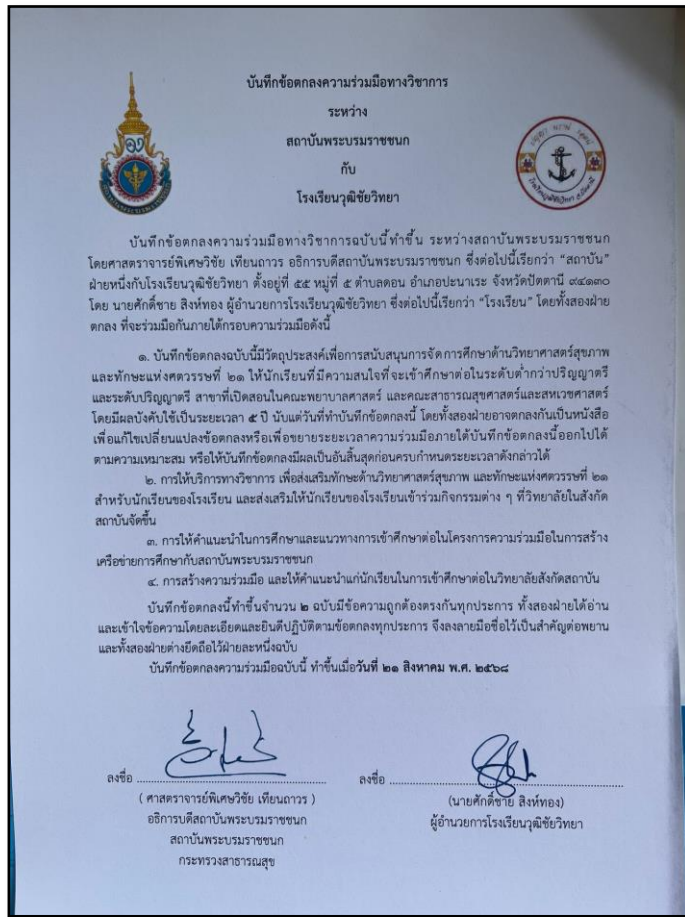
รูปภาพแสดงหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการนวัตกรรมการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

รูปภาพแสดงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาพพิมพ์ชลาถัยและรายวิชาการตัดเย็บกระเป๋า
และผลงานจากการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าว

รูปภาพแสดงการเรียนการสอนนอกห้องเรียนในเรื่องการทำกระเบื้องของชุมชนตำบลดอน
โดยปราชญ์ชาวบ้าน

รูปภาพแสดง MOU และการลงนามกติกาหมู่บ้าน

รูปภาพแสดงการมอบทุนการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกต่างๆ

รูปภาพแสดงการใช้สถานที่ภายในโรงเรียนดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น สัมมนา ประชุม
แข่งขันกีฬาตำบล เป็นต้น

4.1.4 เกิดดัชนีความสุขและความไว้วางใจ (Trust) ที่แน่นแฟ้นระหว่างโรงเรียนและชุมชน ลดช่องว่างความขัดแย้งเชิงพื้นที่ ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความตระหนักและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน (Sense of Ownership) ต่อสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

3. ผลการประเมินจำแนกตามองค์ประกอบ SEHATI Model
ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจตามตัวประกอบของโมเดลการบริหารทั้ง 6 มิติ มีรายละเอียดดังนี้:

องค์ประกอบตาม SEHATI Model	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)	ระดับผลการประเมิน
S - Synergy (สร้างพลังร่วม) (การบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน)	88.20	มากที่สุด
E - Engagement (ร่วมคิด ร่วมทำ) (การเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายร่วมวางแผนและลงมือปฏิบัติ)	87.50	มากที่สุด
H - Harmony (ประสานกลมกลืน) (ความสอดคล้องกับวิถีชีวิต ชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น)	86.90	มากที่สุด
A - Accountability (รับผิดชอบโปร่งใส) (ระบบการดำเนินงานที่ชัดเจนและตรวจสอบได้)	84.40	มาก
T - Trust (เชื่อมั่นไว้วางใจ) (ความเชื่อมั่นของเครือข่ายต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ)	85.80	มากที่สุด
I - Impact (เกิดผลลัพธ์) (ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา)	86.20	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน	86.50	มากที่สุด

รูปภาพแสดงรายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารภาคีเครือข่าย
ที่อยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 85)

รูปภาพแสดงการประชุมเพื่อสรุปผลการถอดบทเรียน (After Action Review: AAR) ของการภาคีเครือข่าย

รูปภาพแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของภาคีเครือข่าย

4.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านการแก้ปัญหการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนสามารถแก้ปัญหการเรียนการสอนที่เน้นแต่ทฤษฎีในห้องเรียน โดยเปลี่ยนมาเป็น "หลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการนวัตกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตพหุวัฒนธรรม" สามารถระดมปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาเป็นครูภูมิปัญญาช่วยจัดการเรียนรู้วิชาเลือกเสรีและทักษะวิชาชีพ ทำให้นักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ยึดหยุ่น และตอบโจทย์เป้าหมายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

รูปภาพแสดงการเรียนการสอนนอกห้องเรียนโดยปราชญ์ชาวบ้านในรายวิชาภาพพิมพ์ชลาลย์ การทำกระเป๋ และการทำกระเบื้อง

4.2.2 ผลสัมฤทธิ์ด้านการแก้ปัญหาและพัฒนากลไกความร่วมมือ มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อย่างเป็นรูปธรรม เกิดการจัดสรรงบประมาณเชิงพื้นที่เพื่อสนับสนุนสื่อ เทคโนโลยี และระบบสารสนเทศภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังได้ทลายปัญหาเดิมที่ชุมชนเป็นเพียงผู้ตั้งรับหรือผู้บริจาคเงินบางโอกาส มาเป็นการจัดตั้ง "คณะกรรมการภาคีเครือข่าย" ที่ขับเคลื่อนร่วมกันอย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการ SEHATI 6 ขั้นตอน ควบคู่ไปกับวงจรคุณภาพ PDCA

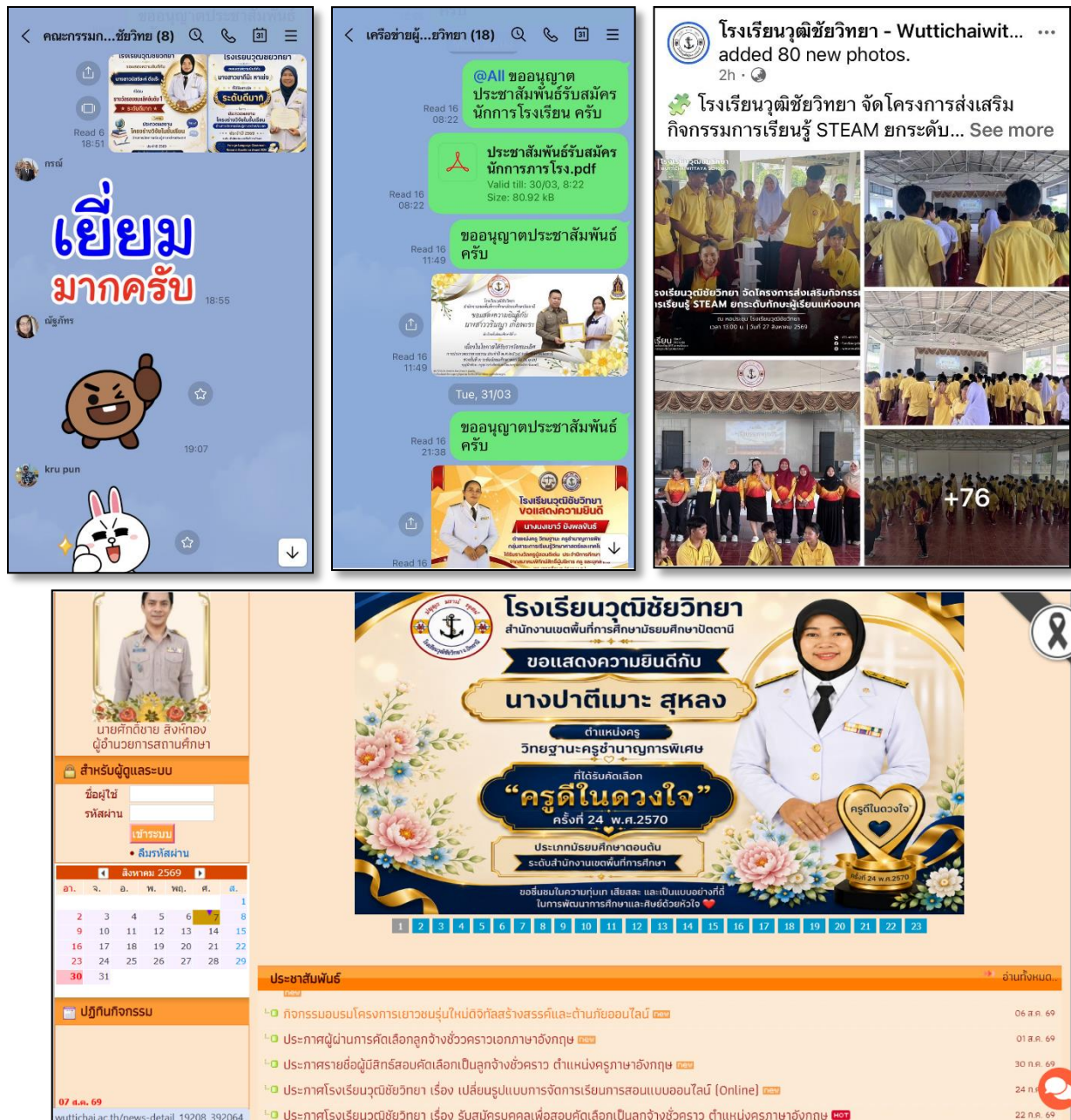

รูปภาพแสดงกลไกความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายต่างๆ

4.2.3 ผลสัมฤทธิ์ด้านการบริหารจัดการและสร้างความโปร่งใส โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน (Open School) เปิดพื้นที่โรงเรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ ICT และสนามกีฬา ให้คนในท้องถิ่นเข้ามาใช้บริการ ร่วมกัน ช่วยลดช่องว่าง สร้างความสมานฉันท์พหุวัฒนธรรม (Harmony) สร้างความไว้วางใจด้วยธรรมาภิบาล ลดปัญหาการขาดการสื่อสารและความระแวงในอดีต ด้วยการเปิดเผยข้อมูลผลงานและงบประมาณ (Open Data) ผ่านบอร์ดสารสนเทศและช่องทางออนไลน์ สื่อสารสองทางอย่างทั่วถึง ส่งผลให้ชุมชนเกิด ความรู้สึก เป็นเจ้าของร่วมกัน (Sense of Ownership) ต่อสถานศึกษา

รูปภาพแสดงการเปิดพื้นที่โรงเรียนเพื่อให้ชุมชนได้ใช้ เช่น ห้องประชุมชลาลย์ หอประชุม โดม และสนามฟุตบอล เป็นต้น

รูปภาพแสดงการสื่อสารผ่านบอร์ดสารสนเทศและช่องทางออนไลน์ต่างๆ

4.2.4 ผลสัมฤทธิ์ด้านการประเมินและสะท้อนความเชื่อมั่น จากผลการประเมินความพึงพอใจและความไว้วางใจของภาคีเครือข่ายพหุภาคีที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยา พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 86.50 (อยู่ในระดับมากที่สุด) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ยืนยันความสำเร็จ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีเอกสารและระบบการถอดบทเรียนร่วมกัน (After Action Review: AAR) ทุกครั้งหลังสิ้นสุดโครงการ ทำให้สามารถนำข้อจำกัดมาปรับปรุงแผนปฏิบัติงานในปีการศึกษาถัดไปได้อย่างต่อเนื่อง

รายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารภาคีเครือข่าย SEHATI Model เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนวุฒิชัยวิทยา อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	บันทึกสรุปผลการถอดบทเรียน (After Action Review: AAR) การดำเนินงานนวัตกรรมการบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือ SEHATI Model โรงเรียนวุฒิชัยวิทยา อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
ชื่อรายงาน: รายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารภาคีเครือข่าย SEHATI Model เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนวุฒิชัยวิทยา หน่วยงาน: โรงเรียนวุฒิชัยวิทยา อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ: 2568 การประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารภาคีเครือข่าย SEHATI Model มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสะท้อนและระดับความเชื่อมั่นของภาคีเครือข่ายพหุภาคี คณะครู ผู้ปกครอง และชุมชนที่มีต่อการขับเคลื่อนงานคลังสมองและการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับการจัดการศึกษา กลุ่มประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 140 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 120 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 8 คน และตัวแทนหน่วยงานภาคีเครือข่ายภายนอก (ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลดอน, เครือข่ายสาธารณสุข/อสม. และเครือข่ายประชาชนบ้านตำบลดอน) จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินเชิงปริมาณครอบคลุมองค์ประกอบของ SEHATI Model ทั้ง 6 มิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) สรุปผลการประเมินภาพรวมและรายด้าน: ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ภาคีเครือข่ายพหุภาคีมีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อการบริหารงานภายใต้ SEHATI Model ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.50 เมื่อพิจารณาผลการประเมินจำแนกรายมิติ พบว่า มิติที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ S - Synergy (สร้างพลังร่วม) คิดเป็นร้อยละ 88.20 รองลงมาคือ E - Engagement (ร่วมคิด ร่วมทำ) คิดเป็นร้อยละ 87.50 และ H - Harmony (ประสานกลมกลืน) คิดเป็นร้อยละ 86.90 ตามลำดับ ส่วนมิติ I - Impact (ก่อเกิดผลลัพธ์) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.20 และ T - Trust (เชื่อมั่นไว้วางใจ) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.80 สำหรับมิติที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ A - Accountability (รับผิดชอบโปร่งใส) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.40 ซึ่งอยู่ในระดับมาก สรุปผลการประเมินจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล: เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบประเมิน พบว่า กลุ่มตัวแทนหน่วยงานต่างๆ (12 คน) มีระดับความพึงพอใจรวมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 88.30 โดยให้คะแนนในด้านความร่วมมือ (Engagement) สูงถึงร้อยละ 90.00 ถัดมาคือกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (8 คน) มีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 87.57 และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน (120 คน) ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 86.25 โดยทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ากระบวนการนำทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ เช่น ภูมิปัญญาด้านพืชสมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากตาลโดนเด่นเข้ามาบูรณาการ เป็นกลไกที่ช่วยยกระดับทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และสร้างความรู้ความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม	วันที่/เวลาที่ดำเนินการ: 5 มิถุนายน พ.ศ. 2569 เวลา 09.00 – 12.00 น. สถานที่: ห้องประชุมสภากลาง โรงเรียนวุฒิชัยวิทยา ผู้เข้าร่วมกระบวนการ (พหุภาคี): รวมทั้งสิ้น 18 คนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา, ครู, ตัวแทนคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง, ผู้นำชุมชน, ผู้นำศาสนา, และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ประเด็นที่ 1: สิ่งที่เราคาดว่าจะได้รับจากนวัตกรรม (What was expected to happen?) - โรงเรียนและชุมชนสามารถถอยร่นการทำงานเป็นหนึ่งเดียวกันตามแนวคิด "SEHATI COMMUNITY" เพื่อลดความขัดแย้งเชิงพื้นที่ที่ทวีคูณธรรม - เกิดกลไกพหุภาคีที่ชุมชนก้าวเข้ามาเป็น "หุ้นส่วนเชิงรุก" (Active Partnership) มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเชิงนวัตกรรม - โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน และเกิดระบบการบริหารจัดการศึกษา 4 ด้านที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Trust) - ผลลัพธ์สุดท้ายส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณสุข) ครอบครัวอบอุ่น และชุมชนเข้มแข็ง ประเด็นที่ 2: สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในการปฏิบัติงาน (What actually happened?) - ด้านการมีส่วนร่วมและความสัมพันธ์เกิดคณะกรรมการภาคีเครือข่ายพหุภาคีที่เป็นรูปธรรม มีการจัดกิจกรรมและสัปดาห์กิจกรรมสานสัมพันธ์พหุวัฒนธรรม (Harmony) ทำให้ความไว้วางใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ผลประเมินความพึงพอใจและความเชื่อมั่นภาพรวมอยู่ที่ร้อยละ 86.50 (ระดับมากที่สุด)

รูปภาพแสดงการรายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจและบันทึกสรุปการถอดบทเรียน (AAR)

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

4.3.1 การเกิดองค์ความรู้ใหม่ (Knowledge Generation) ความรู้การบริหารตามฐานพื้นที่ (Area-Based Management) เกิดความเข้าใจเชิงลึกในการดึงทุนทางสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคลังสมองของปราชญ์ชาวบ้านมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

4.3.2 การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงาน (Process Skills Development) ครูและบุคลากรเกิดทักษะกระบวนการทำงานเชิงรุกในการประสานงาน สร้างกลไกพหุภาคี และทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับ อปท. และภาคเอกชน โดยเปลี่ยนบทบาทพหุภาคีจากผู้สนับสนุนภายนอกมาเป็น "หุ้นส่วนร่วมพัฒนา" (Active Partnership)

4.3.3 ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning Experience) เกิดประสบการณ์ร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง และปราชญ์ท้องถิ่นในการออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้ทักษะอาชีพและทักษะชีวิตให้แก่ผู้เรียน ทำให้นักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในท้องถิ่น ชุมชนและโรงเรียนมีประสบการณ์ร่วมกันในการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Trust) ผ่านระบบเปิดเผยข้อมูล

(Open Data) ส่งผลให้ภาคีเครือข่ายเกิดความตระหนักและรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน (Sense of Ownership)

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินงานการบริหารภาคีเครือข่ายตามรูปแบบ SEHATI Model ของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยา ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ โดยมีปัจจัยความสำเร็จที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับผลงานในมิติต่างๆ ดังนี้

5.1 ผู้บริหารภาวะมีผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ ใช้หลักกัลยาณมิตร มีความจริงใจ และให้เกียรติทางวัฒนธรรมแก่ชุมชนพหุวัฒนธรรมอย่างเท่าเทียม ทำให้สามารถหลายกำแพงและสร้างความไว้วางใจ (Trust) กับผู้นำชุมชนและผู้นำศาสนาได้สำเร็จ

5.2 ครูมีความมุ่งมั่นและสมรรถนะของทีม ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนในห้องเรียนมาเป็น "ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้" (Learning Facilitator) และมีความยืดหยุ่นในการทำงานร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านและครูภูมิปัญญา

5.3 ผู้ปกครอง ผู้นำศาสนา และปราชญ์ท้องถิ่น มีความรัก ความหวงแหน และปรับเปลี่ยนทัศนคติมาเป็น "หุ้นส่วนร่วมพัฒนาเชิงรุก" (Active Partnership) ที่รู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน (Sense of Ownership)

5.4 การหนุนเสริมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ช่วยเติมเต็มข้อจำกัดด้านงบประมาณและสวัสดิการ ส่งการระดมทรัพยากรที่ยั่งยืน

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

จากการดำเนินงานการบริหารภาคีเครือข่ายตามรูปแบบ SEHATI Model ของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยา คณะทำงานได้สะท้อนคิดและค้นพบประเด็นสำคัญที่เป็นบทเรียนการเรียนรู้ ดังนี้

6.1 การศึกษาอิงพื้นที่เป็นฐาน (Area-Based Education) ค้นพบว่าเมื่อโรงเรียนนำเอาสภาพปัญหาและเป้าหมายของชุมชนมาตั้งเป็นโจทย์หลักในการพัฒนาผู้เรียน ชุมชนจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการเป็นเพียง "ผู้สังเกตการณ์" หรือผู้บริจาคเงินชั่วคราว มาเป็น "หุ้นส่วนร่วมพัฒนาเชิงรุก" (Active Partnership) ทั้งนี้เนื่องจากเขารู้สึกว่าผลลัพธ์ของการพัฒนานั้นส่งผลต่อชีวิตและอนาคตของบุตรหลานในท้องถิ่นโดยตรง

6.2 ระบบการถอดบทเรียนร่วมพหุภาคี (AAR Process) เกิดนวัตกรรมการประเมินผลร่วมกันอย่างต่อเนื่องผ่านกระบวนการ After Action Review (AAR) ที่เปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และ อปท. ร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส ตรงไปตรงมา (Trust) ทำให้โรงเรียนได้ข้อเท็จจริงหน้างานและแนวทางแก้ปัญหาที่ยืดหยุ่น ทันการณ์

6.3 การขยายผลและสร้างเครือข่ายพี่เลี้ยง (Scale-Up & Mentoring) พัฒนาศักยภาพแกนนำภาคีเครือข่ายของโรงเรียนวุฒิชัยวิทยาให้กลายเป็น "วิทยากรตัวคูณ" หรือเครือข่ายพี่เลี้ยง เพื่อไปสร้างและขยายผลโมเดล SEHATI สู่วิทยาลัยอื่นๆ ในเขตพื้นที่ตำบลตอน เช่น โรงเรียนบ้านดอนน้อย (นุญนิยาคาร) โรงเรียนบ้านราวอ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของตำบลตอน อำเภอปะนาเระ ได้อย่างมั่นคง สามารถสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่นให้ยั่งยืนต่อไป

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนวุฒิชัยวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ได้เผยแพร่ผลการดำเนินงาน “รูปแบบการบริหารภาคีเครือข่าย SEHATI Model เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา” ผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้

7.1 การเผยแพร่ผลงาน

7.1.1 เผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษาผ่านการประชุมครู และกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7.1.2 เผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษาผ่านการประชุมผู้ปกครองนักเรียน

7.1.3 เผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษาผ่านการประชุมสภาตำบล

7.1.4 เผยแพร่เอกสาร รูปแบบ ขั้นตอน เครื่องมือ และผลการดำเนินงานผ่านเว็บไซต์ เพจ ประชาสัมพันธ์ และช่องทางสื่อสารออนไลน์ของโรงเรียน

รูปภาพแสดงการนำเสนอและเผยแพร่ในการประชุมครู ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปภาพแสดงการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน

7.2 การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

รูปแบบการบริหารเครือข่าย SEHATU Model เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ได้รับการยอมรับจากครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยมีรางวัลต่างๆ เป็นเครื่องกระตุ้นหรือพิสูจน์ว่าการบริหารดังกล่าว ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในเรื่องคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู และคุณภาพสถานศึกษา เช่น โล่รางวัล 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพ โล่รางวัลชนะเลิศการแข่งขันการประกวดบรรยายธรรม รางวัลครูสุคติ เป็นต้น

รูปภาพแสดงรางวัลต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ครู และสถานศึกษาหลังจากการบริหารภาคีเครือข่ายรูปแบบ SEHATU Model

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลงาน/นวัตกรรมไปใช้ปฏิบัติ

8.1.1 การปรับใช้ตามบริบทพัฒนาธรรม หากโรงเรียนอื่นที่จะนำ SEHATI Model ไปประยุกต์ใช้ ควรทำการศึกษาและสำรวจทุนทางสังคม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตของชุมชนรอบข้างเป็นอันดับแรก เพื่อเลือก กิจกรรมและภาษาที่ใช้สื่อสารให้เหมาะสมและให้เกียรติภูมิปัญหาท้องถิ่นอย่างแท้จริง

8.1.2 การรักษาความต่อเนื่องเชิงระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำ "ธรรมนูญโรงเรียนร่วมใจพหุ ภาคี" หรือระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้กลไกขับเคลื่อนพหุภาคีทั้ง 3 ระดับดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องเป็น นี้อย่างต่อเนื่อง แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้บริหารหรือครูแกนนำในอนาคต

8.1.3 การยืดหยุ่นเรื่องเวลาและช่องทางการสื่อสาร ในการสร้างความร่วมมือเชิงรุก ควรใช้การ ประสานงานระบบ 3 ช่องทาง (ออนไลน์ กลุ่มข้อความ และการลงพื้นที่) และปรับเวลาการประชุมร่วมกับ ชุมชนแรงงานหลักเป็นช่วงนอกเวลาราชการหรือวันหยุด เพื่อลดอุปสรรคและเพิ่มสถิติการมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- ธราทิพย์ วงษ์แก้ว. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารภาคีเครือข่ายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 17(2), 45-58.
- พงษ์ศักดิ์ ทองพินิจ. (2565). กลยุทธ์การบริหารภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 23(1), 112-126.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก. หน้า 49-53.
- พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562. (2562, 30 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก. หน้า 102-122.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2561). การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่และเครือข่ายความร่วมมือ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2563). หลักการบริหารองค์กรและการทำงานร่วมกับชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Epstein, J. L. (2018). School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools (2nd ed.). Routledge.
- Senge, P. M. (2006). The Fifth Discipline: The Art & Practice of The Learning Organization. Doubleday.

รูปแบบการบริหารภาคีเครือข่าย **SEHATI Model**

โรงเรียนและชุมชนร่วมใจ
พัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ร่วมใจ
สร้างความร่วมมือ

ร่วมคิด
วางแผนพัฒนา

ร่วมทำ
ลงมือปฏิบัติ

ร่วมรับผล
เพื่อความยั่งยืน

โรงเรียนนวมิยวชิรวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี